

TREJPOLKA

V.Ozola horeogrāfija, G.Ordelovska mūz. apd.

Dejā izpilda pa trijniekiem. Apraksts dots 4 trijniekiem – 4 puišiem un 8 meitām, bet izpildīt var arī lielākā vai mazākā deju sastāvā – sākot ar trim trijniekiem. Jādejo raitā tempā, taču pēc rakstura deju vairāk piemērota vidējai paaudzei. Izmantoti tradicionālie deju soļi – polka, galops.

Trejpolka pirmo reizi iestudēta 1986. gadā vidējās paaudzes deju kolektīvā Platones pagastā.

Dejas sākumā dejuotāji stāv pa trijniekiem viens aiz otra skatuves labās malas dibenplāna kulisēs (1.zīm.). Puiša sadotas ar katrā pusē esošo meitu un paceltas uz priekšu plecu augstumā. Meitām brīvās rokas sānos.

PIRMAIS GĀJIENS

Mūzikas 1. daļa, 16 t. x 2

Ievadmūzikas laikā dejuotāji stāv kulisēs.

1. – 12.t. – Dejuotāji ar polkas soli, sākot ar labo kāju, iznāk katrs trijnieks ik pēc 2 taktīm un virzās pa dejas ceļu (1.zīm.).
13. – 16.t. – Puišis apņem meitas ap vidu, meitas iekšējo roku uzliek uz puiša pleca (vajējs vidukļa – plecu aptvēriens – tā trijnieka griežas ar polkas soli uz vietas dejas ceļa virzienā (2.zīm.). 16. taktī nobeidz kā parādīts 3. zīmējumā.

Mūzikas 1. daļu atkārt.

1. – 4.t. – Dejuotāji pa trijniekiem ar skatu uz centru izpilda 1. kustību.
5. – 8.t. – Trijnieki ar 2 polkas soļiem dodas uz skatuves centru, pēc tam pagriežas pa kreisi ar skatu uz stūriem (3.zīm.).
9. – 12.t. – Ar skatu uz stūriem izpilda 1. kustību.
13. – 16.t. – Ar 2 polkas soļiem trijnieki dodas uz skatuves stūriem. Pēc tam puišis atlaiž ar meitām rokas un, pavirzoties at muguriski uz centru, nostājas kā parādīts 5. zīm. – Meitas turpina polku uz stūriem un gājiena beigās nostājas ar skatu pret kaimiņieni (5.zīm.). rokas visiem sānos.

OTRAIS GĀJIENS

Mūzikas 2. daļa, 8 t. x 2

1. – 2.t. – Dejuotāji virzās ar 2. kustību kā parādīts 5.zīm. – puiši uz stūriem, meitas uz centru.
3. – 4.t. – 2. kustību turpinot – virzās uz pretējo pusi, - puiši uz centru, meitas uz stūriem.
5. – 8.t. – Puiši, centrā sadodot rokas, veido „dzimaviņas” un virzās ar polkas soli pa dejas ceļu (6.zīm.).

Meitas skatuves stūros ar polkas soli apgriežas pusotru reizi labo elkoņu satvērienā (nobeidz pretējās vietās).

Mūzikas 2. daļu atkārt.

1. – 8.t. – Atkārto iepriekšējo 1. – 8. t. darbību. Gājiena beigās dejojāji nostājas kā parādīts 7. zīmējumā.

TREŠAIS GĀJIENS

Mūzikas 1. daļa, 16 t.

1. – 4.t. – Puisis ar polkas soli sākot ar labo kāju, apdejo meitu, kura atrodas viņam priekšā pa labi (7.zīm.). labo plecu puisis virza pa priekšu. – meitas uz vietas izpilda 3. kustību.
5. – 8.t. – Puisis, sākot ar labo kāju turpinot polku, apdejo otrējo meitu (8.zīm.), pa priekšu virza kreiso plecu.
Meitas turpina 3. kustību.
9. – 12.t. – Puisis apņem blakus esošās meitas ap vidu, meitas iekšējo roku uzliek uz puisa pleca, brīvēs rokas sānos. – trijnieki ar polkas soli, sākot ar labo kāju, virzās pa dejas ceļu (9.zīm.). aizdejo pusapli.
13. – 16.t. – Satvērienu nemainot, trijnieki griežas uz vietas ar polkas soli dejas ceļa virzienā. Gājiena beigās, visi sadodot rokas, izveido kopēju apli (10.zīm.).

CETURTAIS GĀJIENS

Mūzikas 3. daļa, 16 t. x 2

1. – 2.t. – Dejojāji ar 4. kustību virzās kopējā aplī pa dejas ceļu.
3. – 4.t. – Turpina 4. kustību dejas ceļam pretējā virzienā.
5. – 6.t. – Ar 4. kustību, apli sašaurinot un sadotās rokas ceļot, dodas uz centru.
7. – 8.t. – Meitas, turpinot 4. kustību, atkāpjas. – puisī ar 4. kustību izpilda puspagriezīnu pa kreisi, - nostājas ar muguru pret centru (11.zīm.) visi rokas ieliek sānos.
9. – 10.t. – Puisī ar 4. kustību virzās centrā pret dejas ceļu meitas – ārējā aplī – pa dejas ceļu.
11. – 12.t. – Dejojāji turpina 4. kustību pretējos virzienos.
13. – 16.t. – Dejojājiem turpinot 4. kustību, - blakus stāvošās meitas veido vārtiņus, zem paceltām rokām izlaiž puisī – meitas pašas dodas uz centru un, pagriežoties viena pret otru, nobeidz ar skatu uz stūriem (12.zīm.).
Puisī, izlīduši caur vārtiņiem, skatuves stūros pagriežas pa kreisi (12.zīm.).

Mūzikas 3. daļu atkārt.

1. – 2.t. – Puisī sadod ar meitām rokas dārzīgos, - katrs dārzīgš griežas ar 4. kustību dejas ceļa virzienā (pavirzās tiktāl, lai puisis dārzīgā būtu ar muguru pret centru).
3. – 4.t. – Dārzīgi turpina 4. kustību, uz pretējo pusi.
5. – 6.t. – Turpinot 4. kustību, puisī, sadotās rokas neatlaižot zem meitu paceltām rokām dodas uz centru (13.zīm.).
Meitas, sadotās rokas neatlaižot, aiziet puisim aizmugurē un arī pagriežas viena pret otru ar skatu uz centru.

7. – 8.t. – Puisī, turpinot 4. kustību, atkāpjas at muguriski zem meitu sadotām rokām uz stūriem, - atkal izveido trijnieku dārzīgus.
9. – 12.t. – Dārzīgi virzās 8 soļus dejas ceļa virzienā, pēc tam nostājas pa trijniekiem ar skatu pa dejas ceļu (14.zīm.). puisim rokas sadotas ar meitām.
13. – 16.t. – Puisī, uz vietas turpinot 4. kustību, „ietin” meitas pret sevi, pēc tam „iztin”. Arī meitām – 4. kust.

„Ietšana” norisinās šādi: - sadotās rokas neatlaižot, pie puisa labās rokas esošā meita apgriežas pa kreisi, pie puisa kreisās rokas esošā meita – apgriežas pa labi. Griešanās laikā meitas brīvo roku pārceļ pār sadotajām rokām un, griezienu nobeidzot, atkal ieliek sānos. – Puisis ar savu roku kustību vada meitu „ietšanu”.

Meitām griežoties uz pretējo pusi, puisis meitas „iztin”.

PIEKTAIS GĀJIENS

Mūzikas 1. daļa, 16 t. x 2

1. – 4.t. – Tādā pat satvērienā kā dejas sākumā, trijnieki ar polkas soli, sākot ar labo kāju, virzās pa dejas ceļu (pusapli).
5. – 8.t. – Arī meitas sadod rokas, - veidojas dārzīgi. – Ar polkas soli dārzīgi griežas dejas ceļa virzienā (15.zīm.).
9. – 12.t. – Trijnieka sadotās rokas neatlaižot, puisis zem meitu paceltajām rokām strauji virzās ar polku uz priekšu pa dejas ceļu (16.zīm.). – Meitas puisim aizmugurē seko, arī viņu rokas paliek sadotas.
13. – 14.t. – Trijniekiem turpinot virzīties pa dejas ceļu, meitas savstarpēji sadotās rokas atlaiž un turpina dejojot trijniekā ar puisī sadotās rokās.
15. – 16.t. – Puisī paceļ ar meitām sadotās rokas. – Meitas ar polkas soli zem paceltajām rokām apgriežas virzienā pret puisī (pie puisa labās rokas apgriežas pa kreisi, pie kreisās – pa labi. – Darbības laikā trijnieki turpina pa dejas ceļu.

Mūzikas 1. daļu atkārt.

1. – 4.t. – No skatuves dibenplāna vidus 4. puisis, tādā pat satvērienā kā dejas sākumā, sāk vest savu trijnieku pa skatuves vidu uz priekšplānu. Pārējie trijnieki seko.
5. – 8.t. – Dejojāji pa trijniekiem viens aiz otra skatuves vidū kolonā izpilda 1. kustību.
9. – 10.t. – Puisis, ar meitām sadotās rokas neatlaižot, ar nolaidu labo roku ved ap sevi labās rokas esošo meitu (kura dejas ceļa virzienā lien zem paceltu roku vārtiņiem). – vienlaicīgi puisis ar paceltu kreiso roku ved ap sevi dejas ceļam pretējā virzienā pie kreisās rokas esošo meitu (kura kopā ar puisī sadoto roku veido vārtiņus, - 17.zīm.).
11. – 12.t. – Pie puisa labās rokas esošā meita, tagad ar puisa sadoto roku veidojot vārtiņus, turpina ar polku apdejojot puisī. Zem vārtiņiem izlien pie puisa kreisās rokas esošā meita.
Puisis 9. – 12. t. laikā ar skatu pret skatītājiem dejoj polku uz vietas negriežoties.
13. – 16.t. – Dejojāji kolonā pa trijniekiem sadotās rokās ar skatu pret skatītājiem izpilda 1. kustību.

Gājiena beigās nostājas kā parādīts 18. zīmējumā.

SESTAIS GĀJIENS

Mūzikas 2. daļa, 8 t. x 2.

1. – 2.t. – Puiši ar 2. kustību virzās uz dibenplānu, meitas – uz priekšplānu (18.zīm.).
3. – 4.t. – Dejojāji turpina 2. kustību pretējā virzienā.
5. – 6.t. – Puiši ar polkas soli apgriežas ar pretimstāvošo labo elkoņu satvērienā. Brīvās meitas pa vienai ar polkas soli apgriežas uz vietas pa labi (19.zīm.).
7. – 8.t. – Puiši apgriežas kreiso elkoņu satvērienā ar tām meitām, kuras iepriekš griežas pa vienai. – brīvās meitas, kuras iepriekš griežas ar puisi, apgriežas pa vienai pa labi.

Mūzikas 2. daļa atkārt.

1. – 2.t. – Dejojāji ar 2. kustību virzās kā parādīts 20. zīm.
3. – 4.t. – Turpina kustību pretējā virzienā.
5. – 8.t. – Puiši atkal apgriežas ar pareiz pretīmesošo meitu labo elkoņu satvērienā, pēc tam ar otru meitu – kreisajos elkoņos. – Pārmaiņus brīvās meitas apgriežas katrā pa vienai ar polku uz vietas pa labi.

SEPTĪTAIS GĀJIENS

Mūzikas 1. daļa, 1. – 14. t. + Coda – 6 t.

1. – 4.t. – Dejojāji pa trijniekiem kolonā izpilda 1. kustību.
5. – 8.t. – Puiši ar polkas soli meitas vispirms „ietin”, pēc tam „iztin”. (aprakstīts ceturtdā gājiena beigās).
9. – 12.t. – Dejojāji vēlreiz izpilda 1. kustību.
13. – 14.t. – Puiši „ietin” meitas.
15. – 18.t. – „Ietītās” meitas, ar puisi sadotās rokas neatlaižot, sadod priekšpusē arī savas brīvās rokas. – šādā satvērienā trijnieki ar polkas soli strauji griežas uz vietas 2 reizes dejas ceļam pretējā virzienā (21.zīm.).
19. – 20.t. – Meitas ar vienu polkas soli „iztinas”. – 20. taktī dejas nobeigumā visi dejojāji izpilda piesitienus ar kreiso, labo kāju.

KUSTĪBU APRAKSTS

1. kustība (izpilda 4 taktīs)

- 1.t. – Uz „viens” – ar nelielu palēcieni uz vietas uz kreisās kājas, labo kāju, ceļi iztaisnoti, noliek priekšā uz papēža.
Uz „divi” – ar mazu palēcieni uz vietas uz kreisās kājas, vienlaicīgi labo kāju, ceļi liecot un ar puspirkstiem slidinot pa grīdu, met atpakaļ.
- 2.t. – Trīs kāju piesitieni – labā, kreisā, labā kāja.
3. – 4.t. – Turpina 1. – 2. t. darbību, sākot ar kreiso kāju.

2. kustība (izpilda 4 taktīs)

- 1.t. – Divi galopa soļi sānis.
- 2.t. – Solis sānis, pēc tam ar sekojošo kāju izpilda piesitienus blakus.
3. – 4.t. – Turpina 1. – 2. t. darbību uz pretējo pusi (sāk ar to kāju, ar kuru 2. t. beigās izpildīja piesitienus).
Dejā kustību dejojāji izpilda sākot ar to kāju, kurā virzienā jādodas, vadoties pēc zīmējuma un apraksta.

3. kustība (izpilda 4 taktīs meitas)

- 1.t. – Ar polkas soli, sākot ar labo kāju, izpilda nelielu pagriezienu pa labi.
- 2.t. – Turpinot polkas soli, sākot ar kreiso kāju, - mazs pagrieziens pa kreisi.
- 3.t. – Ar polkas soli, sākot ar labo kāju, izpilda uz vietas pilnu pagriezienu pa labi.
- 4.t. – Trīs kāju piesitieni – kreisā, labā, kreisā kāja.

4. kustība (izpilda 4 taktīs)

- 1.t. – Divi soļi, sākot ar labo kāju, pa labi.
- 2.t. – Solis ar labo kāju pa labi, pēc tam ar kreiso kāju – piesitieni blakus labajai.
3. – 4.t. – Turpina 1. – 2. t. darbību, sākot ar kreiso kāju, pretējā virzienā.

Kustību dejā līdzīgā kārtā izpilda arī uz priekšu, atpakaļ, vai arī griezienā pa labi, vai pa kreisi.

Deja izveidota 1986.g.

DEJAS TREJPOLKA ZĪMĒJUMI

<p>1. zīm.</p>	<p>2. zīm.</p>	<p>3. zīm.</p>
<p>4. zīm.</p>	<p>5. zīm.</p>	<p>6. zīm.</p>
<p>7. zīm.</p>	<p>8. zīm.</p>	<p>9. zīm.</p>

<p>10. zīm.</p>	<p>11. zīm.</p>	<p>12. zīm.</p>
<p>13. zīm.</p>	<p>14. zīm.</p>	<p>15. zīm.</p>
<p>16. zīm.</p>	<p>17. zīm.</p>	<p>18. zīm.</p>
<p>19. zīm.</p>	<p>20. zīm.</p>	<p>21. zīm.</p>

TREŠPOLKA

Allegro polkas tempo

J. Ordeleovska muz. apd.

①

②

③

1.

2.

1.

2.

1.

2.

1.

2.

Coda

Spēlētāmas kārtība:

① 2x, ②, ①, ③ 2x, ① 2x, ②, ① + Coda

Mūzika notis tikai aptuveni no ieraksta skaņu plāte.

Skaņu plāte 33A-26169-70

Latvian Institute of Musicology "Acadēmijs"

Melodija. Rīgas skaņu plātes fabrika.